

ЛІТВИНОВ ПРО ЗМІЦНЕННЯ РАДЯНСЬКО-ТУРЕЦЬКИХ СТОСУНКІВ

Наша дружба — одна з певних запорок миру — каже Литвінов, наркомзаксправ Радянського Союзу.

На обіді, влаштованому в Ангорі, столиці Туреччини на честь т. Литвінова, т. Литвінов, відповідаючи турецькому міністрам Тевфік-Руслі-Беві, дякував за широкі привітання й зазначив:

"Інтерес трудящих мас Радянського Союзу до моєї подорожі до Туреччини, а також широкі привітання, що я зустрів у Туреччині, завдяки їм мені — як стало укріпитися в свідомості цінність і потреба радянсько-турецької дружби не тільки в провідних колах, а й у широких народів обох країн. Наша дружба, що має виключно мирні цілі, є одна з певних запорок миру. Коли б подібні стосунки, просякнуті таким самим духом, встановилися між усіма країнами, дія загального миру не викликала б занепокоєння. Проте, тепер більше, ніж будь-коли, доводиться відчувати занепокоєння перед лицем ділячи, що зяють у хисткому будинку миру й у зв'язку з відсутністю жадної справжньої гарантії миру, що винялася. Взаємна згода й довіра це ті незмінні принципи наших політичних і економічних стосунків. Нам відомі цілі й ідеї, що проводять нова Туреччина під енер-

гічним керівництвом Мустафи Кемаль Паші в справі реорганізації й перебудовування народного господарства й використання природних ресурсів.

Ми знаємо також, у якому розмірі ці ідеї запроваджує в життя нова рада міністрів під головуванням Ісмет-Паші. Нам добре відомі також уже досягнуті результати й успіхи.

Все це ще більше зміцнює моральну солідарність обох країн. У період, коли Радянський Союз успішно вивершує л'ятилітку, це ще більше розширює галузь економічного співробітництва.

Такі успіхи, підсумки й перспективи перших 16 років дружби й співробітництва. Ми складаємо особливий контракт не для того, щоб зробити поправку до наших стосунків. Нам не треба міряти нових шляхів. Нам досить тільки зміцнити наші стосунки, що щасливо встановилися. Я маю особливе задоволення від можливості оформити під час мого перебування в Туреччині продовження договору про дружбу й нейтралітет від 18 грудня 1925 року, з його додатками, що є справжній вияв пролетарської дружби наших народів і незмінності їх прагнень миру.

ПОЛЬСЬКА ЦЕНЗУРА ОБОРОНЯЄ ГАЛИЦЬКИХ РАДИКАЛІВ

(Понищу замітку про галицьких радикалів у львівській газеті "Наша Земля" повністю сконфіскувала польсько-шляхетська цензура.)

Радикали перебравши на себе роль гавкунів українського націоналізму. Іх як скажених собак пускає українська буржуазія на революційний рух. А радикали соціально сповітують службу для української буржуазії. Прикинувшись назвиством соціалізму і уживаючи радикальних фраз, старуються радикали отуманювати селянські маси. В цьому важливо і пусканню найгірших брехонь про Радянський Союз, а з'окрема про Радянську Україну радикали — майстри. В цьому тільки Донцов зі своїм "Л. Н. Вістником" може з ними конкурувати. А пані МНДО-фашисти оцінюють ревну працю своїх наймитів радикалів та винагороджують їм відповідно. Тут дають ім кілька мандатів, там теплу піскачу в Ревізіонному Союзі, там по звольють дещо вкласти в "Прогресиві" (Рогатині), так що радикали живуть собі незле. Все

щось з панського стола каше не треба ні доловувати, ні в їм пору попадати.

Видають вони і газетку. Радянський Союз — одне пекло, — виходить у панів радикалів. Ось клятві більшовики не дають дихати жовтоблakitним патріотам, все глоблять тагноблять.

А як змальовують життя тут у нас? Прямо рай, тай годі. Так писати і корисно і безпечно.

Скажіть, чи треба кращих оборонців радикалам, як польська шляхта.

ФРАНЦІЯ ЗБІЛЬШИЛА ВІЙСЬКОВИЙ БУДЖЕТ.

Парижка "Републік" сповіщає, що на останньому засіданні французької найвищої військової ради постановлено збільшити бюджет військового міністерства на 2 мільярда франків проти минулого року.

РІЗНІ ВІСТІ

ТРАГЕДІЯ В РОДИНІ БЕЗРОБІТНОГО.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па., 3 листопада. — Зажурившись, що її чоловік не може знайти роботи, Анна Натан, літ 21, сьогодні постріляла і вбила своїх трое малих дітей і саму себе. Чоловік на той час не було вдома — шукав роботи. Діти були у віці 5, 4 і 2 років. Несчасна жінка спершу пробувала вбити себе і дітей газом; позатикала шнурки у вікнах і дверях в кухні і отворила крани в газовій печі. Мабуть незадоволена повільним напливом газу, взяла револьвер і довершила страшного вчинку.

ЖАХЛИВИЙ ГОЛОД У БІРМИ.

Становище селянської людності Бірми (Індія) стає критичним. До голоду, що панує по багатьох районах Бірми, приєдналася повідь. Засів знищено.

Багато людей гине від отруйних гадунок, які скупчуються там же, де й люди. Голодна людина їсть мясо шурів.

Спекулюючи на народньому лихові та голоді, лихварі й торговці надзвичайно збільшили ціни. Місцева влада замість організувати допомогу людині вирішила збільшити в районах лиха подушні з 2 до 3 рупій.

ЗА ПОДАТКИ ЗАСЕКВЕСТРУВАЛИ ДИТИНУ.

В румунських містечку Патрушів мав місце нечуваний в історії судивничтва випадок. Секвестратор судовий прийшов до хати селянина, в якого мав засеквеструвати за податки домашнє урядження. Показалося, що селянина не було дома, а в хаті сільського злидаря була лише одна лавка, на якій спав восьмилітній хлопчик. Не надумувчись довго, секвестратор засеквестрував хлопця. Він віддав його до судів, наказуючи, щоб не посміли віддати хлопця родичам так довго, поки не заплатять податку.

ЖЕНЕВА, 3-го листопада. — Спеціальна комісія Ліги Націй, що розглядає проект міжнародної угоди про економічний ненапад, майже одногласно виступає в опозиції до цього проекту. Представники капіталістичних держав заявляють, що проект є практичний лиш з погляду радянської економічної системи. Однак деякі з них висловлювалися, прихильно до той точці радянського проекту, де говориться про можливість мирного співіснування двох відмінних економічних систем.

"ФУНДАМЕНТ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ТВЕРДИЙ, ЯК ГРАНІТ"

Чехословацька делегація про свою подорож до Рад. Союзу.

З участю 1.200 осіб відбулися перші збори, що їх скликала чехо-словацька студентська делегація, яка повернулася з РСР. Серед присутніх — повпред РСР тов. Аросев, представники преси та чехословацькі політичні організації. Із звітом про подорож виступив керівник делегації інженер Пішкір.

Доповідач висловив свій погляд з приводу розмаху будівництва в РСР та ролі, яку в ньому відіграють самі робітники.

"Радянський Союз" — завив він — це держава, де в усіх куточках творять, будують. Це гідне особливого подиву, коли взяти на увагу тяжку спадщину царату". Пішкір особливо підкреслив той факт, що керівна ролія на підприємствах належить робітникам-директорам. Уже одне це, на його думку, має завоювати симпатії до РСР серед робітничих делегатів.

Знаючи передреволюційну Росію, Пішкір констатує, що робітники в РСР живуть тепер багатозначно, ніж за старих часів.

Наприкінці Пішкір сказав: "Особливо впав нам в око величезний потяг робітників РСР до праці й навчання. Робітники Радянського Союзу, знають що вони працюють для себе і що їхня праця дасть наслідки. Помилуйтеся той, хто думає, що радянський лад ґрунтується на насильстві. Нова трудова мораль являє для РСР капітал, яким не може похвалитися ніяка інша країна світу. В наслідок усього того, що ми бачили в РСР, ми прийшли до висновку, що фундамент Радянського Союзу твердий, як граніт".

МАСИ ГИНУТЬ З ГОЛОДУ, А БУРЖУАЗНІ УРЯДИ МАРНЮТЬ МІЛЬЙОНИ ДОЛАРІВ

ЛОНДОН, Англія, 16 листопада. — Коли в цілій Великій Британії є зараз поперх три мільйони безробітних, яким "національний" уряд в останніх днях зрівнав допомогу, щоб зрівноважити свій бюджет, то в тім самім часі той уряд видає сотні мільйонів доларів на воєнні прилади, а коли вони показуються непрактичними, тоді їх викинуть і буде нові.

Неабияку сенсацію викликав був минулої осени великий британський вантажний літак Р-100, який відбув подорож до Лондону до Канади і назад. Британські імперіялісти говорили тоді, що цей вантажний літак не уступає німецькому вантажній літаку "Граф Цеппелін". Взагалі хвалить не було нікому.

Недавно після того інший британський вантажний літак Р-101, ще більший і сильніший за Р-100, виїхав в подорож до Індії й розбився кілька миль від Парижа. В катастрофі згибло кількадесят осіб, між ними і міністер вантажництва. Після цього самий британський уряд започкував агітацію проти вантажних літаків цього типу, мовляв, з огляду на економію вони за дорогі і непрактичні, треба їх занехати.

Ось це на днях міністерство вантажництва проголосило, що вантажний літак Р-100, який коштував поперх \$2.000.000 (так каже уряд, але можна бути певним, що він коштував далеко більше) буде розібраний на кусники і проданий, як скреп.

Але ніяк не треба вірити, що цей крок уряд зробив в інтересі економії, бо депеші до буржуазної преси в минулому тижні надіслали, що британський уряд збудував величезний літак, далеко дорожчий за вантажний, про який йде мова, і що цей літак буде везти 160 пасажирів. Коли він покажесться практичним, тоді Велика Британія збудує більше таких літаків.

Тимчасом мільйони маси трудящих Великої Британії примірають голодом.

РОМЕН РОЛЯН ПРО ЯПОНСЬКУ ОКУПАЦІЮ МАНДЖУРІЇ

Канчє трудящих Китаю й Японії подати собі руки через голови своїх катів та скинути ярмо багачів.

Ромен Ролан у відповідь на запрошення організаторів китайського мітингу в Парижі висловився з приводу окупації Манджурії японськими імперіялістами. Він надіслав такого листа:

"Я зв'язаний дружними стосунками з молодим Китаєм та молодого Японією. В обох країнах у мене є приятелі, які мені однаково дорогі, які так само, як і я, бажають єднання між двома близькими народами. Нема чого й казати, що їм однаково доводиться терпіти від націоналістичного імперіялізму, який панує в обох країнах.

Вони хочуть миру, як й я, хочую й я, як хочете його й ви, що зібралися цього вечера. Але хто шукає мети, той шукає й засобів. Смішний і подитачому наївний той, хто обмежується закликом до миру, та сентиментальними проповідями, ризикуючи опинитися між двох стилів.

Мир між Китаєм і Японією

буде завжди фальшивим, штучним, несталим, поки обидва народи покірно нести будуть згубне, звіряче ярмо генералів та їхніх зграй у союзі з імперіалістичними й капіталістичними партіями, які вступають то в конфлікти, то в угоди з імперіалістами й капіталістами Європи й Америки, щоб жорстоко грабувати нещасні народи.

Хто хоче миру, той намагається знищити основних майстрів війни. Хто хоче міжнародного миру, той прагне революції. Я закликаю до неї. Я закликаю два великі народи — Японію й Китай скинути з своєї ший ярмо великих бандітів. Нехай добиваються вони звільнення від унутрішніх гнобителей, які (як і в нас) користуються п'яною отрутою націоналізму, щоб їх дурманити й поневолювати. Нехай через голови своїх катів вони протягнуть один одніми руками й здійснять плідний союз трудящих Китаю й Японії. Нехай трудящі Америки й Європи зроблять так само".

МОНСТРАЦІО БЕЗРОБІТНИХ в Люстопада. — На розправі проти фашистів вчора, прокуратор заявив, що не існувало ніякої змови між фашистами щодо вбивства комуністичного провідника Едварда Генінга. Вбивство доконано в хвилевім настрою, хоч на його думку своїм характером воно було підле і насильне. Прокуратор довів 10 років тяжкої в'язниці для провідника вбивств, а дев'ять і вісім років для його двох спільників.

Вчора поліція напала на демонстрацію безробітних в Люстопада. — На розправі проти фашистів вчора, прокуратор заявив, що не існувало ніякої змови між фашистами щодо вбивства комуністичного провідника Едварда Генінга. Вбивство доконано в хвилевім настрою, хоч на його думку своїм характером воно було підле і насильне. Прокуратор довів 10 років тяжкої в'язниці для провідника вбивств, а дев'ять і вісім років для його двох спільників.

ДЕСЯТЬ РОКІВ ЗА ВБІВСТВО КОМУНІСТА

ВАШИНГТОН, 16 листопада. В урядових колах у Вашингтоні сподіваються, що в найближчих днях знайдуть важливі зміни дотично японсько-китайського конфлікту у Ліга Націй, очевидно за інструкціями у Вашингтоні, займає безумисно більш рішуче і означене становище дотично воєнних операцій Японії в Манджурії, тобто підпорядкує цю акцію загальним антирадянським планам імперіялістів, промовлюючи таким чином шлях їх збройним силам на Далекий Схід.

Тут з видимим вдоволенням підкреслюють кожну звістку про "зростаючу нетерпелівість Москви", тобто покладають велику надію на те, що Рад. Союз буде спровокований до війни в Манджурії.

ШАКАГОВСЬКА ПОЛІЦІЯ АРЕШТУЄ ПРОВІДНИКІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

ВАШИНГТОН, 16 листопада. В урядових колах у Вашингтоні сподіваються, що в найближчих днях знайдуть важливі зміни дотично японсько-китайського конфлікту у Ліга Націй, очевидно за інструкціями у Вашингтоні, займає безумисно більш рішуче і означене становище дотично воєнних операцій Японії в Манджурії, тобто підпорядкує цю акцію загальним антирадянським планам імперіялістів, промовлюючи таким чином шлях їх збройним силам на Далекий Схід.

Тут з видимим вдоволенням підкреслюють кожну звістку про "зростаючу нетерпелівість Москви", тобто покладають велику надію на те, що Рад. Союз буде спровокований до війни в Манджурії.

ВАШИНГТОН, 16 листопада. Вчора пополудні поліція влаштувала наскок на приміщенні дистриктової організації Комуністичної Партії та арештувала 16 робітників, між ними Віл'яма Геберта, дистриктового організатора, та членів дистриктового комітету Ньютона, Лосона і Кінга.

Ревізія була також в партійнім центрі на Савт Сайд. Попередньої ночі там арештовано партійних функціонерів Полсена і Шафрана. Усіх арештованих затримано на поліції "інкомунікадо", тобто без допущення до них правних за-

ступників і без якого скарги. В Шікаго взагалі діє те поліційний терор проти безробітних і протягом минулого місяця арештовано 294 робітників. Партія розгортає масову протестацийну кампанію, йде оживлена підготовка до протестационних демонстрацій та до Голодового Походу до Вашингтону.

Товариші! Відновляйте переплату на "Укр. Роб. Вісті"! Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

ШЛЯХАМИ УГОДИ.

Борислав, 7-го жовтня. Цього місяця відбудуться в Дрогобичі доповнюючі вибори до міської ради. Дня 11 жовтня голосує 4-е коло, 18-е коло, а дия 20 і 21 друге, й перше коло. Українська, польська й жидацька буржуазія будуть голосувати на спільний список. Вони погодилися розділити мандати таким способом: 19 радних євреїв, 18 радних поляків, 11 радних українців.

БОМБИ НАД ЗБУНТОВАНИМИ СЕЛЯНАМИ В ЕСПАНІЇ.

Положення в околиці Кордобі погіршується з дня на день. Більш, як тисяча рільних робітників під проводом комуністів тероризує доколішніх багачів. Робітники нищать будинки, інвентар, убивають худобу. Влада звела стай облуги. Над збунтованими селянами кружать літаки. В самій Кордобі хотіли робітники підпалити костели та монастирі, але поліція не допускала.

ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЇ Й ТАКТИКИ СТРАЙНОВОЇ БОРІТБИ

(Резолюції страсбургської конференції.)

Із загостренням класової боротьби, всякі балачки про класове співробітництво, мир в індустрії, економічну демократію тощо, є ні менше, ні більше, як маска, за якою криється реформістична стратегія. Це є форма й метод розкладання пролетарського фронту з тилу в інтересах наших класових ворогів. Ось чому, коли ми вивчаємо досвід страйкової стратегії, нам треба водночас звернути серйозну увагу на питання, як виявити маневрування єдиного фронту буржуазії з реформістами проти пролетарської армії, що бореться.

Поскідиж резольуція є дуже детальна й говорить сама за себе, коментарів до неї не потрібно. Кожний класово-свідомий робітник повинен уважно її перестудіювати точка за точкою. Було би перебільшенням сказати, що ця резолюція взяла під увагу кожний можливий випадок, але немає ні критичні сумніви, що ми дістали багато важливих досвідів. Обов'язком усіх сторонишків Профінтерну є додати до цих досвідів, випробувати їх в надходячих боях, і на бази найбільш суворого провирення й самокритики примувати даліше по шляху незалежного керівництва в економічних боях.

Знайдується такі політики (багато їх дописує до органу "Проти Течі"), що скажуть, що спроба виробити тактику для економічної бо-

ротьби є анархо-синдикалізмом (наприклад, відкриття Вальчера в ч. 3 "Проти Течі"). Це є анархо-синдикалізм, вони твердять, бо тут є прірва між економічними й політичними боями пролетаріяту. Але Вальчерові не вдалося оминути серйозне питання тільки тим, що він назве його анархо-синдикалізмом. Вальчер, як і всі опортуністи, виявляє велике бажання заручувати Комуністичний Інтернаціонал і Профінтерн до анархо-синдикалістичних інституцій; але це тільки нечесний нахид. В цих ухвалах не можна знайти найменшого натяку на прірву між економічною й політичною фазами, ані ніякої спроби поставити економічну боротьбу вище політичної боротьби. Існування внутрішнього взаімо-відношення між економічними й політичними боями було встановлене Профінтерном з самого дня його заснування і в ніякій мірі не може, ані не повинно це стати перегородою до вивчення питань, що виривають з економічних сутічок. Сьогодні кожний економічний конфлікт є зародку політичний по характеру і спроба винайти по цій лінії помилки в Профінтерні є просто тратчення часу. Перегляд досвідів є найбільш важливим кроком в напрямку ефективного керівництва в надходячих боях.

Ось що заявила конференція, що відбулася в Страсбурзі, і цьому повинен віддати увагу кожний сторонишк Профінтерну.

Конференція не внесла ніяких ухвал по питанні неорганізованих, поскільки вона уважала, й правильно уважала, що це питання мусить ще отримати спеціальну увагу з боку Профінтерну

й Комінтерну. Це є нове питання. Недавній бей доказали бойовість неорганізованих і тому проблема організування неорганізованих, форми й методи організування неорганізованих, мусять бути уважно перестудіювані. Той факт, що під час процесу боротьби питання неорганізованих досягло центру уваги, що це питання стало одним з точок розходження для угрупувань, які залишають Комуністичний Інтернаціонал; що колишні комуністи нападають на Комінтерн і Профінтерн особливо по цьому питанні; що по цьому питанні вони в повній згоді з соціал-демократами — все це свідчить про факт, що Комінтерн і Профінтерн торкнулися болюшого місяця міжнародного реформізму.

Найважливіше тут — досвід, вивчення широчину організації, форм й характеру неорганізованих в боях, методи втримання впливу над неорганізованими масами після закінчення страйків тощо. Це питання нове, це питання складне й потребує вичерпуючої дискусії. Тому конференція поступила правильно; що не зробила ухвали по цьому питанні.

Як ми вже заявили, ухвали прийняті конференцією є такі детальні, що вони не потребують ніяких коментарів. Ми звертаємося до Вас, члachten революційної преси, щоби ви висказали свій погляд по питаннях, над якими конференція працювала. Чим більше робітників візьме участь в цій дискусії, чим більше досвідів візьмемо під увагу, тим краще буде для революційного трейд-юнійного руху. Кожний сторонишк Профінтерну зрозуміє, чому треба було виголосити такі детальні резольуції. Робітники не повинні настрашитися тому, що ми маємо ряд нових проблем. Наші сторонишк мусять зрозуміти, що ми змусямо пройти нові стежки, залишити за собою нові ознаки під вогнем наших класових ворогів, соціал-реформізму й сторонишків капіталістичної класи. Відкрити дискусія по всім цим питанням стане великою допомогою для цілого революційного трейд-юнійного руху. В цьому лежить значіння й важливість Міжнародної Конференції по Проблеми Страйкової Стратегії й Тактики.

А. Лобовський, 1929.
(Далі буде.)

Вивершуйте листопадову пресову кампанію, збільшуючи її темп! Останній тиждень кампанії, що залишилась, повинен пройти під бойовими гаслами за приєднання нових передплатників, колектуванням нової передплати й за збиранням пресового фонду!
"Укр. Роб. Вісті" — в масі! По бойовому, по ударному закінчити кампанію!